

การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. สรุปความเห็นของกรรมการบริษัทเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในของบริษัทฯ

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2562 โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบ ในฐานะกรรมการอิสระของบริษัทฯ เข้าร่วมประชุมด้วย คณะกรรมการบริษัทได้ประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัทฯ โดยทำการซักถามข้อมูลจากฝ่ายบริหาร แล้วสรุปได้ว่าการประเมินระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ ซึ่งประกอบด้วย

1. การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment)
2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
3. การควบคุมการปฏิบัติงาน (Control Activities)
4. ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication)
5. ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)

คณะกรรมการมีความเห็นว่าบริษัทฯ มีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม โดยบริษัทฯ ได้จัดให้การดำเนินการของบริษัทฯ เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) และมีความโปร่งใส รวมถึงมีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอในเรื่องของการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว โดยรายละเอียดของแบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ สามารถดูได้ในเอกสารแนบ 4 แบบประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน

ปัจจุบัน บริษัทฯ ได้แต่งตั้งบริษัท ไรซ์ คอนซัลติ้ง จำกัด ซึ่งเป็นสำนักตรวจสอบจากภายนอก ดำรงตำแหน่ง “ผู้ตรวจสอบภายใน” ของบริษัทฯ ในการทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานและกิจกรรมทางการเงินของบริษัทฯ เพื่อให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับบริษัทฯ และเพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระ สามารถทำหน้าที่ตรวจสอบและถ่วงดุลได้อย่างเต็มที่ จึงกำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี และสำเนารายงานเรียนประธานกลุ่มบริษัทเพื่อช่วยกำกับดูแลและสั่งการให้ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องในแต่ละหน่วยงานดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะด้วยความเรียบร้อย โดยผู้ตรวจสอบภายในจะรายงานผลการตรวจสอบเป็นประจำทุกไตรมาส (กรุณาดูรายละเอียดประวัติของผู้ตรวจสอบภายใน ในเอกสารแนบ 3 รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายในบริษัทฯ)

2. ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายในเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในของบริษัทฯ

ตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ปี 2561 เป็นต้นมา ผู้ตรวจสอบภายในได้ดำเนินการตรวจสอบระบบควบคุมภายในของบริษัทฯ และบริษัทย่อยโดยครอบคลุมถึงส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม
2. การประเมินความเสี่ยง
3. กิจกรรมควบคุม
4. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
5. กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล
6. กระบวนการรายงานทางการเงินและงบการเงิน
7. กระบวนการบันทึกรายได้และรายงานการปฏิบัติงาน
8. กระบวนการเบิกจ่ายและการรับชำระ
9. การควบคุมเครดิต บริหารลูกหนี้และเจ้าหนี้
10. กระบวนการจัดการสินทรัพย์ถาวร
11. การปฏิบัติงานบริหารทรัพยากรบุคคล
12. กระบวนการสรรหาและลาออก
13. กระบวนการบริหารเงินเดือนและค่าตอบแทน
14. ระบบงานจัดซื้อและการรับสินค้า
15. การคัดเลือกผู้รับเหมาช่วง
16. กระบวนการจัดจ้างและทำสัญญา
17. การบริหารการขาย การบริหารลูกค้า
18. กระบวนการส่งเสริมการขายและการตลาด
19. กระบวนการคำสั่งขาย
20. การควบคุมศูนย์คอมพิวเตอร์และป้องกันความเสียหาย
21. การรักษาความปลอดภัยข้อมูล ระบบคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย
22. การเปลี่ยนแปลงระบบงานคอมพิวเตอร์
23. สำรองข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์ และกรณีการเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉิน
24. ควบคุมการปฏิบัติงานประจำด้านคอมพิวเตอร์
25. กระบวนการจัดหา พัฒนา และบำรุงรักษาระบบ

26. กระบวนการวางแผนและการมีส่วนร่วม
27. การสนับสนุนและทรัพยากรในการบริหารโครงการ
28. ข้อกำหนดและความต้องการผู้ใช้
29. การออกแบบซอฟต์แวร์
30. การทดสอบซอฟต์แวร์
31. การบริหารจัดการข้อผิดพลาด
32. กระบวนการพัฒนาซอฟต์แวร์
33. การรับรู้รายได้

จากรายงานการตรวจสอบภายในของบริษัทฯ และบริษัทย่อยสำหรับงวดไตรมาสที่ 3 ของปี 2561 ถึงไตรมาสที่ 3 ของปี 2562 ผู้ตรวจสอบภายในได้เข้าตรวจสอบและติดตามระบบบริหารงานหลักด้านต่าง ๆ ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบด้วย ระบบการควบคุมภายในขององค์กร ระบบการตลาดและขาย ระบบบัญชี การเงิน งบประมาณและงบการเงิน ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล ระบบจัดซื้อ-จัดจ้าง ระบบสารสนเทศ ระบบการบริหารงานโครงการ ERP, BI, AMS และระบบการพัฒนาซอฟต์แวร์

จากรายงานการตรวจสอบภายในของบริษัทฯ และบริษัทย่อย และรายงานผลการติดตามการแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบสำหรับงวดไตรมาสที่ 3 ของปี 2561 จนถึงงวดไตรมาสที่ 3 ของปี 2562 สามารถสรุปประเด็นสำคัญที่ตรวจพบได้ ดังนี้

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
ระบบบัญชีการเงิน งบประมาณ และงบการเงิน					
IIG บริษัทฯ และบริษัทย่อยยังขาดนโยบายบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ที่เป็นลายลักษณ์อักษรเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า ซึ่งมาตรฐานบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562	LOC (ขาดการทำนโยบายและคู่มือการปฏิบัติที่เป็นลายลักษณ์อักษร)	Moderate (อาจส่งผลให้เจ้าหน้าที่บัญชีปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักการรับรู้รายได้ตามขั้นตอนต่าง ๆ)	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ดำเนินการจัดทำนโยบายและคู่มือกระบวนการรับรู้รายได้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 เรื่องรายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งหลังจากได้รับการตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว จะดำเนินการส่งอนุมัติและประกาศให้พนักงานทราบเพื่อดำเนินการต่อไป	จากการติดตามพบว่ามีนโยบายบัญชีในงบการเงินที่ได้รับอนุมัติแล้ว และได้จัดทำไฟล์ Final AC procedure เพื่อกำหนดขั้นตอนปฏิบัติงานทางบัญชีต่าง ๆ	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ เมษายน 2562
IIG และ ICE บริษัทฯ และบริษัทย่อยยังขาดนโยบายหลักเกณฑ์การติดตามทวงถามหนี้ค้างชำระที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งอาจทำให้ผู้ปฏิบัติงานไม่มีแนวทางในการติดตามหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	LOC (ขาดนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษร)	Low (อาจทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของลูกหนี้ การคำนวณเกินกำหนดจนกลายเป็นหนี้สูญได้)	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ดำเนินการกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์การติดตามทวงถามหนี้ค้างชำระให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งประกาศให้พนักงานทราบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน	จากการติดตามพบว่ามีนโยบายบัญชีในงบการเงินที่ได้รับอนุมัติแล้ว และได้จัดทำไฟล์ Final AC procedure เพื่อกำหนดขั้นตอนปฏิบัติงานทางบัญชีต่าง ๆ	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ 31 มีนาคม 2562
IIG จากการตรวจรายได้สำหรับไตรมาส 1/2562 ในไฟล์ Project Master จะสร้างรหัส Project เพียงรหัสเดียวต่อสัญญา แต่ข้อเท็จจริงพบว่า	LOC (ขาดการกำหนดรหัสสำหรับ	Low (ทำให้การคำนวณการรับรู้รายได้ไม่สอดคล้องกับงาน Project ย่อย)	ทางบริษัทฯ ได้ดำเนินการกำหนด CR เป็น Project ย่อย ๆ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ในระบบ Accounting Software ของบริษัทฯ เรียบร้อยแล้ว	จากการติดตามพบว่ามีการกำหนดรหัส Project ตามที่ได้แจ้งแล้ว เช่น TP1913 เป็น Parent code TP1913A เป็น Child code	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ 31 สิงหาคม 2562

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
บาง Project เช่น TP1905 จะแบ่งเป็นงานย่อยตามแต่ละ CR (CHANGE REQUEST) ซึ่งทำให้การรับรู้รายได้มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น ไม่สามารถรับรู้รายได้ตามอัตราส่วนต้นทุนตาม Project ใหญ่ได้	Project ย่อยแต่ละ CR		1. ทางบริษัทฯ ได้ดำเนินการเปิด Parent – Child Code ใน ระบบ Accounting Software โดย Parent Code กำหนดที่ระดับ Purchase Order Level และ Child Code กำหนดที่ระดับ CR (Change Request) Level 2. ในกรณีที่ Child Code ที่ CR มีจำนวนเงินไม่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 400,000 บาทและระยะเวลาการทำงานไม่เกิน 2 เดือน บริษัทฯ จะรับรู้รายได้เมื่องานเรียบร้อย หากจำนวนเงินเกินกว่า 400,000 บาทและระยะเวลาเกินกว่า 2 เดือน จะรับรู้ตามขั้นความสำเร็จของงาน (Percentage of Completion) ในกรณีที่ไม่สามารถระบุประเภทงานได้อย่างชัดเจนตามระยะเวลาและจำนวนเงินที่กล่าวข้างต้น ให้ทาง PMO ยึดลักษณะการทำงานตามเนื้อหาสัญญาเป็นหลักในการระบุประเภทงานว่าเป็น onetime (customization) หรือ งานโครงการ Implement		
ICE จากการตรวจรายได้สำหรับไตรมาส 1/2562 กิจการรับรู้รายได้จากงาน Implement ตามขั้นความสำเร็จของงานโดยวิธีอัตราส่วนของต้นทุนที่เกิดขึ้นจนถึงปัจจุบันจาก Time sheet กับประมาณต้นทุนทั้งสิ้น พบว่ามีบาง Project	LOC (ขาดการจัดทำประมาณการต้นทุนที่เหมาะสม)	Low (ทำให้อาจเกิดการรับรู้รายได้ที่ไม่เหมาะสมกับ Project นั้น ๆ)	ICE ได้พิจารณาจัดทำการประมาณการต้นทุนให้มีความเหมาะสมในแต่ละ Project และมีการทบทวนประมาณการต้นทุนตามลำดับความสำคัญของงาน ซึ่งกำหนดจากขนาดจำนวนเงินของสัญญาเป็นหลัก โดย	จากการติดตามพบว่ามีการกำหนดขั้นตอนแล้ว	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ 30 กันยายน 2562

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
ที่ขาดทุน อาจเกิดจากการประมาณการต้นทุนที่ไม่เหมาะสม			<ul style="list-style-type: none"> หากมูลค่างานมากกว่า 5 ล้านบาท จะทำการทบทวนทุกเดือน หากมูลค่างานน้อยกว่า 5 ล้านบาท จะทำการทบทวนอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง ทำการอัปเดตในระบบใหม่หากประมาณการต้นทุนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญ (ต้นทุนเพิ่ม-ลดลง 10%) และหากมีการประมาณการผลขาดทุนให้ทำการรับรู้ผลขาดทุนทั้งจำนวนทันที โดยไม่คำนวณตามขั้นความสำเร็จของงาน		
IIG จากการตรวจรายได้สำหรับไตรมาส 2/2562 จากการตรวจสอบพบว่า ตามปกติ เมื่องานแล้วเสร็จ บริษัทฯ จะทำการปิดล็อกงวดในระบบ Time Sheet เพื่อหยุดรับรู้ต้นทุนใน Project นั้น ๆ และทำการรับรู้รายได้ในส่วนที่เหลือตามสัญญาในเดือนดังกล่าว แต่มีบาง Project มีการรับรู้รายได้ไม่ตรงงวดที่ล็อกระบบ Time Sheet	LOC (งาน Project แล้วเสร็จ แต่บันทึกรายได้ใน เดือนถัดไป)	Low (ส่งผลให้งวดเวลาที่รับรู้รายได้คลาดเคลื่อน)	1. ทุกสิ้นเดือน PMO จะดึงข้อมูล Project ที่จบในแต่ละเดือน ส่งอีเมลถึง PM CC: Service Director, Accounting เพื่อให้ PM ยืนยัน หากงานเสร็จเรียบร้อยแล้วและ PM ยืนยันปิด ทาง PMO จะดำเนินการ Close Project ในระบบ iTIME พอถึงรอบการปิด Revenue Recognition File ทาง Service Director จะทำการตรวจสอบข้อมูลกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดการล็อก period ตาม PMO PROCESS FLOW 20.20E	จากการติดตามพบว่ามีการบันทึกรายได้ตามงวดที่แล้วเสร็จและปิดล็อกระบบ Time Sheet	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ 31 สิงหาคม 2562

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
			2. ทางบัญชีตรวจสอบรายการที่มีการรับรู้รายได้ครบเต็มจำนวนสัญญาและแจ้งทาง PMO หากพบว่ามีกรณีการลิดระบบ iTIME (Closed period) เพื่อทำการตรวจสอบรายละเอียดและยืนยันกับผู้เกี่ยวข้องให้ลิดระบบให้เรียบร้อยก่อนทำการปิดบัญชี		
ICE จากการตรวจรายได้สำหรับไตรมาส 2/2562 จากการตรวจสอบพบว่า ตามปกติ เมื่องานแล้วเสร็จ ICE จะทำการปิดลิดคงงวดในระบบ Time Sheet เพื่อหยุดรับรู้ต้นทุนใน Project นั้น ๆ และทำการรับรู้รายได้ในส่วนที่เหลือตามสัญญาในเดือนดังกล่าว แต่มีบาง Project ไม่มีการลิดระบบ Time Sheet แม้งานแล้วเสร็จและรับรู้รายได้ส่วนที่เหลือตามสัญญาแล้ว	LOC (งาน Project แล้วเสร็จ แต่ยังมีภาระบันทึกต้นทุนอยู่)	Low (ส่งผลให้มีพนักงานบางรายสามารถลงบันทึก Time Sheet เข้าไปเพิ่ม ทำให้บันทึกต้นทุนเพิ่มขึ้นทั้งที่งานแล้วเสร็จ)	1. ทุกสิ้นเดือน PMO จะดึงข้อมูล Project ที่จบในแต่ละเดือนส่งอีเมลถึง PM CC: Service Director, Accounting เพื่อให้ PM ยืนยัน หากงานเสร็จเรียบร้อยแล้วและ PM ยืนยันปิด ทาง PMO จะดำเนินการ Close Project ในระบบ iTIME พอถึงรอบการปิด Revenue Recognition File ทาง Service Director จะทำการตรวจสอบข้อมูลกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องรายละเอียดการลิด period ตาม PMO PROCESS FLOW 20.20E 2. ทางบัญชีตรวจสอบรายการที่มีการรับรู้รายได้ครบเต็มจำนวนสัญญาและแจ้งทาง PMO หากพบว่ามีกรณีการลิดระบบ iTIME (Closed period) เพื่อทำการตรวจสอบรายละเอียดและยืนยันกับผู้เกี่ยวข้องให้ลิดระบบให้เรียบร้อยก่อนทำการปิดบัญชี	จากการติดตามพบว่ามีกรณีการปิดลิดระบบ Time Sheet ในงานที่แล้วเสร็จ	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ 31 สิงหาคม 2562

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
<p>ICE</p> <p>จากการตรวจรายได้สำหรับไตรมาส 2/2562 จากการตรวจสอบพบว่า ตามปกติ เมื่องานแล้วเสร็จจะทำการปิดล็อกงวดในระบบ Time Sheet เพื่อหยุดรับรู้ต้นทุนใน Project นั้น ๆ และทำการรับรู้รายได้ในส่วนที่เหลือตามสัญญาในเดือนดังกล่าว แต่มีบาง Project มีการรับรู้รายได้ไม่ตรงงวดที่ล็อกระบบ Time Sheet</p>	<p>LOC (งาน Project แล้วเสร็จ แต่บันทึกรายได้ในเดือนถัดไป)</p>	<p>Low (ส่งผลให้งวดเวลาที่รับรู้รายได้คลาดเคลื่อน)</p>	<p>1. ทาง ICE ได้ทำการตรวจสอบรายละเอียดในสัญญาและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเนื้อหาสัญญา ด้านลักษณะการให้บริการ ช่วงเวลาการให้บริการและจำนวนเงินในสัญญา เพื่อเปิด Project Code ในระบบทุกครั้งเมื่อมีสัญญาใหม่ และแนบสัญญาลงในระบบ Accounting Software ของ ICE หากมีข้อมูลที่ไม่ตรงกันจะทำการแก้ไขให้ตรงกันก่อนทำการปิดบัญชี</p> <p>2. หากมีการทำสัญญาเพิ่มเติมกับทางลูกค้า ทาง Sales, Service Team จะทำการส่งข้อมูลพร้อมเอกสารที่ตกลงกับลูกค้า เพื่อให้ทางบัญชีแก้ไขข้อมูลในระบบให้ตรงกับเอกสารเพิ่มเติมที่ได้รับอนุมัติจากลูกค้า</p> <p>3. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล PMO จะทำการอัปเดตข้อมูลในระบบ iTIME และทางบัญชีจะอัปเดตข้อมูลในระบบ Accounting Software ของ ICE</p> <p>4. ทุกสิ้นเดือนทาง PMO จะทำการดึงรายงาน Project Compare Value Information เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง หากพบว่ามีข้อมูลที่คลาดเคลื่อน ทาง PMO จะทำการแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทันทีเพื่อทำการแก้ไขต่อไป</p>	<p>จากการติดตามพบว่ามีการบันทึกรายได้ตามงวดที่แล้วเสร็จและปิดล็อกระบบ Time Sheet</p>	<p>แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ 31 สิงหาคม 2562</p>

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
<p>ICE</p> <p>จากการตรวจรายได้ไตรมาส 2/2562 จากการตรวจสอบพบว่า รหัสบัญชี 423010 SERVICE INC- APPLICATION MANAGEMENT SERVICE มีการปรับปรุงรายการ และรับรู้รายได้เพิ่มเติมในไตรมาส 2/2562 เนื่องจากตั้งแต่เริ่มสัญญาไม่ได้ทำการทยอยรับรู้รายได้ตามช่วงเวลา</p>	<p>HE</p> <p>(ขาดการตรวจสอบข้อมูลทำให้เกิดการปรับปรุงรายการ)</p>	<p>Low</p> <p>(ส่งผลให้ในไตรมาส 2/2562 มีการรับรู้รายได้เพิ่มขึ้นจากการปรับปรุงรายการดังกล่าว)</p>	<p>1. ทาง ICE ได้ทำการตรวจสอบรายละเอียดในสัญญาและข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะจำนวนเงินในสัญญา เพื่อเปิด Project Code ในระบบ Accounting Software ทุกครั้งเมื่อมีสัญญาใหม่ และแนบสัญญาลงในระบบ Accounting Software ของ ICE หากมีข้อมูลที่ไม่ตรงกันจะทำการแก้ไขให้ตรงกันก่อนทำการปิดบัญชี</p> <p>2. หากมีการทำสัญญาเพิ่มเติมกับทางลูกค้า ทาง Sales, Service Team จะทำการส่งข้อมูลพร้อมเอกสารที่ตกลงกับลูกค้า เพื่อให้ทางบัญชีแก้ไขข้อมูลในระบบให้ตรงกับเอกสารเพิ่มเติมที่ได้รับอนุมัติจากลูกค้า</p> <p>3. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล PMO จะทำการอัปเดตข้อมูลในระบบ iTIME และทางบัญชีจะอัปเดตข้อมูลในระบบ Accounting Software ของ ICE ข้อมูลทั้งสองระบบต้องเป็นข้อมูลชุดเดียวกัน</p> <p>4. ทุกสิ้นเดือนทาง PMO จะทำการตั้งรายงาน Project Compare Value Information เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง หากพบว่ามีข้อมูลที่คลาดเคลื่อน ทาง PMO จะทำการแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทันทีเพื่อทำการแก้ไขต่อไป</p>	<p>จากการติดตามพบว่าเป็นการบันทึกบัญชีปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด</p>	<p>แก้ไขแล้ว</p> <p>เสร็จเมื่อ 31 สิงหาคม 2562</p>

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
ICE จากการตรวจรายได้ไตรมาส 2/2562 จากการตรวจสอบรหัสบัญชี 423010 SERVICE INC- APPLICATION MANAGEMENT SERVICE พบว่า 1. มีการบันทึกรายได้สลับรหัส Project กันระหว่าง Project CH1802 กับ CD1802 2. ในไฟล์คุมบันทึกระยะเวลาสัญญา 1 ปี แต่ในเอกสารสัญญาระยะเวลา 2 ปี	HE (ขาดการตรวจสอบข้อมูลทำให้บันทึกบัญชีผิด)	Low (1.ส่งผลให้รับรู้รายได้สลับ Project กัน 2.ส่งผลให้รับรู้รายได้มากเกินไปในแต่ละเดือน เนื่องจากบันทึกจำนวนวันในการเฉลี่ยรายได้น้อยกว่าในสัญญา)	ทาง ICE ได้ทำการตรวจสอบรายละเอียดในสัญญาและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปิด Project Code ในระบบทุกครั้งเมื่อมีสัญญาใหม่ และแนบสัญญาลงในระบบ Accounting Software ของ ICE หากมีข้อมูลที่ไม่ตรงกันจะทำการแก้ไขให้ตรงกันก่อนทำการปิดบัญชี	จากการติดตามพบว่าเป็นการบันทึกบัญชีแก้ไขข้อผิดพลาดแล้ว	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ 31 สิงหาคม 2562
IIG จากการตรวจรายได้ไตรมาส 3/2562 งานประเภท Implement ทุก Project ที่ทำการสุ่มตรวจ พบว่าได้คำนวณการรับรู้รายได้วิธีประมาณอัตราส่วนความสำเร็จของงานจากต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงจนถึงปัจจุบันเทียบกับประมาณการต้นทุนทั้งหมด (วิธี Cost to Cost) และใช้วิธีสำรวจจากงานที่ทำเสร็จ (Output Measurement) โดยประเมินงานจาก Project Manager เป็นข้อมูลประกอบ	LOC (คำนวณรายได้จากวิธี Cost to Cost และใช้วิธี Output Measurement จากการประเมินของ Project Manager เป็นข้อมูลประกอบ)	Low (ส่งผลให้มีการรับรู้รายได้ Project ประเภท Implement ในไตรมาส 3/2562 เพิ่มขึ้น เนื่องจากในไตรมาสก่อน ๆ รับรู้รายได้ต่ำไป เพราะวิธีการคำนวณไม่สอดคล้องกับงานที่ทำเสร็จจริง)	1. จากเนื้อหาสัญญาและลักษณะงาน Project บริษัทฯ ได้นำวิธีการวัดความสำเร็จของงานมาพิจารณาประกอบเพื่อทำการประเมินจำนวนรายได้ที่ควรรับรู้ ณ วันสิ้นงวด ทั้งนี้ บริษัทฯ จะทำการวัดความสำเร็จของงานประกอบการบันทึกการรับรู้รายได้ทุกสิ้นเดือน เพื่อลดความผันผวนของจำนวนรายได้สะสมที่อาจรับรู้สูงไปหรือต่ำไปหากทำเป็นรายไตรมาส 2. ทางฝ่ายบัญชีของบริษัทฯ จะประสานงานกับทาง Acting Service Director (คุณวีรวรรณ ช่างเพชร) ของบริษัทฯ ในการสอบทานการประเมินของ PM พร้อมเอกสารหลักฐานประกอบ ก่อนการบันทึกบัญชี	จากการติดตาม พบว่าทางบริษัทฯ ได้ทำการสรุปแนวทางการปฏิบัติกับผู้สอบบัญชีจาก PwC แล้ว โดยจะทำการแยก Project Type ของงานออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะงานและรับรู้รายได้ตามประเภทงานนั้น ๆ	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ 26 พฤศจิกายน 2562

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
			3. ทางบริษัทฯ กำลังดำเนินการพิจารณาปรับ Cost Rate ที่ประกาศใช้ไปแล้ว โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2562 ทั้งนี้ การพิจารณา Cost Rate ของบริษัทฯ ใหม่ จะประกาศใช้และเริ่มใช้ในการคำนวณประมาณการต้นทุนโครงการตาม Project Type ที่ใช้วิธี Cost to Cost ประกอบกับการพิจารณาเนื้องานที่ทำสำเร็จในการรับรู้รายได้ ทั้งนี้ให้มีผลย้อนหลังวันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 โดยในการประมาณการต้นทุน ต้องทำการ replace actual cost ที่เกิดขึ้นจริง และอัปเดตประมาณการต้นทุนที่คาดว่าจะใช้จริงในช่วงระยะเวลาที่เหลือ จนกว่างานจะสำเร็จตามสัญญา โดยการอัปเดตประมาณการต้นทุนซึ่งใช้เป็นหลักฐานในการคำนวณรายได้ ทางทีม Service จะทำทุกเดือนสำหรับงานโครงการที่มีมูลค่ามากกว่า 3 ล้านบาท และทำอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง สำหรับงานโครงการที่มีมูลค่าน้อยกว่า 3 ล้านบาท		

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
			4. ทางบริษัทฯ กำลังดำเนินการออกประกาศแนวทางปฏิบัติสำหรับการรับรู้รายได้งานโครงการประเภทต่าง ๆ		
<p>ICE</p> <p>ในไตรมาส 3/2562 งานประเภท Implement ทุก Project ที่ทำการสุ่มตรวจ พบว่าใช้วิธีคำนวณการรับรู้รายได้จากวิธีประมาณอัตราส่วนความสำเร็จของงานจากต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงจนถึงปัจจุบันเทียบกับประมาณการต้นทุนทั้งหมด (วิธี Cost to Cost) ซึ่งประมาณการต้นทุนที่ใช้เป็นฐานในการนำมาคำนวณรายได้อาจไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง</p>	<p>LOC</p> <p>(ใช้วิธีคำนวณรายได้ตาม Cost to Cost ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับงานที่แล้วเสร็จจริง)</p>	<p>Low</p> <p>(ส่งผลให้มีการรับรู้รายได้ Project ประเภท Implement คลาดเคลื่อนเนื่องจากประมาณการต้นทุนที่ใช้ อาจไม่สอดคล้องกับงานที่ทำเสร็จจริง)</p>	<p>จากเนื้อหาสัญญาและลักษณะงาน Implement ของ ICE สามารถใช้วิธี Cost to Cost ได้แม่นยำ หากทาง ICE ทำการ replace actual cost ที่เกิดขึ้นจริงและอัปเดตประมาณการต้นทุนที่คาดว่าจะใช้จริงในช่วงระยะเวลาที่เหลือจนกว่างานจะสำเร็จตามสัญญา ในประมาณการต้นทุนซึ่งใช้เป็นฐานในการคำนวณรายได้ ดังนั้นวิธีการรับรู้รายได้ยังคงใช้วิธี Cost to Cost ทั้งนี้ ทางฝ่ายบัญชีของ ICE จะประสานงานกับทาง Service Director ของ ICE ในการสอบทานการประเมินของ PM และ PMO พร้อมเอกสารหลักฐานประกอบก่อนการบันทึกบัญชี ทั้งนี้ วิธี Cost to Cost ประกอบการพิจารณาเรื่องงานที่ทำสำเร็จในการรับรู้รายได้ ในการอัปเดตประมาณการต้นทุน (Budget Cost) ทางทีม Service ต้องทำการ replace actual cost ที่เกิดขึ้นจริงและอัปเดตประมาณการต้นทุนที่คาดว่าจะใช้จริงในช่วงระยะเวลาที่เหลือจนกว่างานจะสำเร็จตามสัญญา โดยการอัปเดตประมาณการต้นทุนซึ่งใช้เป็นฐานในการคำนวณรายได้ ทางทีม Service จะทำทุก</p>	<p>จากการติดตาม พบว่าทาง ICE ได้ทำการสรุปแนวทางการปฏิบัติกับผู้สอบบัญชีจาก PwC แล้ว โดยจะทำการรับรู้รายการงาน Implement แบบ Cost to Cost เนื่องจากประเมินว่าวิธีนี้มีความเหมาะสมอยู่แล้ว และจะทำการอัปเดตประมาณการต้นทุนทุกเดือน สำหรับงานที่มีมูลค่ามากกว่า 5 ล้านบาท และทำการอัปเดตอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง สำหรับงานที่มีมูลค่าน้อยกว่า 5 ล้านบาท</p>	<p>แก้ไขแล้ว</p> <p>เสร็จเมื่อ 26 พฤศจิกายน 2562</p>

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
			เดือนสำหรับงานโครงการที่มีมูลค่ามากกว่า 5 ล้านบาท และทำอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง สำหรับงานโครงการที่มีมูลค่าน้อยกว่า 5 ล้านบาท		
ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล					
การสรรหาและคัดเลือกพนักงาน ไม่พบการกำหนดนโยบายและแผนอัตรากำลังเป็นลายลักษณ์อักษร	LOC	Low (ขาดความเข้าใจในการปฏิบัติงาน)	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการจัดทำแผนอัตรากำลังแล้วเสร็จวันที่ 11 เมษายน 2562	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการจัดทำแผนอัตรากำลังแล้ว	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ วันที่ 11 เมษายน 2562
ขาดคู่มือการปฏิบัติงานของระบบ iTIME	LOC	Low (ขาดความเข้าใจในการปฏิบัติงาน)	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของระบบ iTIME แล้วเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2562	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของระบบ iTIME แล้ว	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ วันที่ 9 สิงหาคม 2562
ระบบจัดซื้อ-จัดจ้าง					
ไม่พบการจัดอันดับการประเมินผลงานของผู้ค้าและการกำหนดราคามาตรฐาน	HE (ขาดการตรวจสอบข้อมูล)	Low (ขาดความเข้าใจในการปฏิบัติงาน)	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการจัดทำการจัดทำแบบประเมินผลงานผู้ค้าและกำหนดราคามาตรฐานตั้งแต่วันที่ 26 มิถุนายน 2562	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการจัดทำแบบประเมินผลงานผู้ค้าและกำหนดราคามาตรฐานเรียบร้อยแล้ว	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ วันที่ 26 มิถุนายน 2562
ระบบการบริหารโครงการ ERP, BI, AMS					
Flow Chart ไม่สอดคล้องกับคำบรรยายกระบวนการปฏิบัติงาน	LOC	Low (ขาดความเข้าใจในการปฏิบัติงาน)	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการแก้ไขกระบวนการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารโครงการและประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 24 กันยายน 2562	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการแก้ไขกระบวนการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารโครงการและประกาศใช้แล้ว	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ วันที่ 24

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
					กันยายน 2562
หลักเกณฑ์การจ่าย incentive ของ HR กับ กระบวนการ incentive payment ของ PMO ไม่สอดคล้องกัน	LOC	Low (ขาดความเข้าใจในการปฏิบัติงาน)	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการแก้ไข กระบวนการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร โครงการกับแผนกทรัพยากรบุคคล และ ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 24 กันยายน 2562	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการแก้ไข กระบวนการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร โครงการกับแผนกทรัพยากรบุคคลและ ประกาศใช้	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ วันที่ 24 กันยายน 2562
ระบบการควบคุมภายในขององค์กรซึ่งอยู่บนพื้นฐานของ COSO2013					
บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการให้แรงจูงใจหรือรางวัลต่อบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีโดยการให้ Incentive ในบางฝ่ายงาน และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี แต่ไม่พบการกำหนดกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	LOC	Low	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ดำเนินการจัดทำ Policy & Procedure การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงาน โดยกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและเชื่อมโยงถึง Code of conduct รวมถึงมีการระบุการให้แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้จัดทำ Policy & Procedure การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงาน โดยกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและเชื่อมโยงถึง Code of conduct รวมถึงมีการระบุการให้แรงจูงใจในการปฏิบัติงานเรียบร้อยแล้ว	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ วันที่ 28 พฤษภาคม 2562
บริษัทฯ และบริษัทย่อยแต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยงแล้ว อนุมัติและสื่อสารนโยบายการบริหารความเสี่ยงให้ผู้บริหารทราบแล้ว แต่ยังไม่มีการสื่อสารให้กับพนักงานทุกคนรับทราบและถือปฏิบัติ	LOC	Low	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้จัดทำคู่มือบริหารความเสี่ยงและ Risk Profile ซึ่งรวมถึงการจัดฝึกอบรมให้พนักงานที่เกี่ยวข้องทั้งก่อนและหลังการระบุมความเสี่ยง - บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้จัดให้มีการประชุมติดตามการจัดการความเสี่ยงกับคณะทำงานบริหารความเสี่ยงและพนักงานที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง - บริษัทฯ และบริษัทย่อยให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง ซึ่งถือว่าการจัดการความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของ KPIs ที่จะ 	บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการจัดทำคู่มือบริหารความเสี่ยงและแผนการบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งประกาศให้พนักงานทราบทางอีเมลล์	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ วันที่ 15 พฤษภาคม 2562

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
			ประเมินและวัดผลการปฏิบัติงานของพนักงานทุกระดับในองค์กร ซึ่งจะมีส่วนทำให้พนักงานทุกคนมีความตระหนักรู้เป็นเจ้าของความเสี่ยง พร้อมรับทราบและถือปฏิบัติ จนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมขององค์กร		
เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการแต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยงและอนุมัตินโยบายบริหารความเสี่ยงแล้ว แต่ยังไม่มีการระบุความเสี่ยงทุกประเภทซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจทั้งระดับองค์กร หน่วยธุรกิจ ฝ่ายงาน และหน้าที่งานต่าง ๆ <ul style="list-style-type: none"> - บริษัทฯ และบริษัทย่อยยังไม่มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงปัจจัยภายใน และภายนอก - บริษัทฯ และบริษัทย่อยยังไม่มีการประเมินความเสี่ยงที่สำคัญ - บริษัทฯ และบริษัทย่อยยังไม่มีการจัดการความเสี่ยง เพื่อยอมรับ / ลด / และหลีกเลี่ยงความเสี่ยง 	LOC	Low	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้จัดทำ Risk Profile ซึ่งครอบคลุมถึง <ul style="list-style-type: none"> - การระบุความเสี่ยงทุกประเภทซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจทั้งระดับองค์กร หน่วยธุรกิจ ฝ่ายงานและหน้าที่งานต่าง ๆ - การวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจเกิดจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร ซึ่งรวมถึงความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน การรายงาน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ - การประเมินความสำคัญของความเสี่ยงโดยพิจารณาทั้งโอกาสเกิดเหตุการณ์ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น - จัดทำให้มีมาตรการและแผนการปฏิบัติงานเพื่อจัดการความเสี่ยง ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะพิจารณาในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมกับเหตุการณ์ความเสี่ยงโดยคำนึงถึงผลกระทบและโอกาสของ 	ได้มีการประเมินความเสี่ยงและรายงานในการประชุม BOD วาระที่ 8 รายงานความเสี่ยง แต่ยังไม่พบมาตรการและแผนปฏิบัติงานเพื่อจัดการความเสี่ยง (15/05/2562) มีการประเมินความเสี่ยง และติดตามความเสี่ยงทุก ๆ 3 เดือน โดยรายงานให้ BOD รับทราบ - ล่าสุด BOD 3/2562 วาระ 4.4 (30/08/2562)	แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2562

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
			การเกิดความเสี่ยงและพิจารณาการจัดการความเสี่ยงซึ่งอาจรวมถึงการยอมรับความเสี่ยงนั้น ๆ (acceptance) การลดความเสี่ยง (reduction) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (avoidance) หรือการร่วมรับความเสี่ยง (sharing)		
เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการแต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยงและอนุมัตินโยบายบริหารความเสี่ยงแล้ว แต่ยังไม่ครอบคลุมการทุจริตแบบต่าง ๆ เช่น การจัดทำรายงานทางการเงินเท็จ การทำให้สูญเสียวัตถุภัณฑ์ การที่ผู้บริหารสามารถฝ่าฝืนระบบควบคุมภายใน (management override of internal controls) การเปลี่ยนแปลงข้อมูลในรายงานที่สำคัญ การได้มาหรือใช้ไปซึ่งทรัพย์สินโดยไม่ถูกต้อง เป็นต้น	LOC	Low	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้จัดทำ Risk Profile ซึ่งครอบคลุมถึงการประเมินโอกาสที่จะเกิดการทุจริต โดยครอบคลุมการทุจริตแบบต่าง ๆ เช่นการจัดทำรายงานทางการเงินเท็จ การทำให้สูญเสียวัตถุภัณฑ์ การคอร์รัปชั่น การที่ผู้บริหารสามารถฝ่าฝืนระบบควบคุมภายใน (management override of internal controls) การเปลี่ยนแปลงข้อมูลในรายงานที่สำคัญ การได้มาหรือใช้ไปซึ่งทรัพย์สินโดยไม่ถูกต้อง เป็นต้น	มีการประเมินความเสี่ยงหัวข้อ "มีการทุจริตเกิดขึ้นภายในองค์กร โดยรวมถึง การจัดทำรายงานทางการเงินเท็จ การคอร์รัปชั่น การที่ผู้บริหารสามารถฝ่าฝืนระบบการควบคุมภายใน" และ Response โดยการลดความเสี่ยง (30/08/2562)	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ วันที่ 30 สิงหาคม 2562
บริษัทฯ และบริษัทย่อยยังไม่มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอกองค์กร ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น	LOC	Low	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้จัดทำ Risk Profile ซึ่งบริษัทจะทำการพิจารณาและประเมินการเปลี่ยนแปลงรวมถึงปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร ทั้งปัจจัยที่ควบคุมได้และควบคุมไม่ได้ ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายในและรายงานการเงิน ตลอดจนจะพิจารณากำหนดมาตรการหลักและ	บริษัทฯ และบริษัทย่อยประเมินการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอกองค์กร ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงครอบคลุมแล้ว (30/08/2562)	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ วันที่ 30 สิงหาคม 2562

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
			มาตรการเสริมเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอ เหมาะสม และทันทั่วถึง		
บริษัทฯ และบริษัทย่อยยังไม่มีกระบวนการประเมินความเสี่ยงในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อ Business Model	LOC	Low	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้จัดทำ Risk Profile ซึ่งบริษัทจะทำการพิจารณาและประเมินการเปลี่ยนแปลงรวมถึงปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร ทั้งปัจจัยที่ควบคุมได้และควบคุมไม่ได้ ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายในและรายงานทางการเงิน ตลอดจนจะพิจารณากำหนดมาตรการหลักและมาตรการเสริมเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอ เหมาะสม และทันทั่วถึง	บริษัทฯ และบริษัทย่อยประเมินการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำธุรกิจ ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงครบคลุมแล้ว	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ วันที่ 30 สิงหาคม 2562
มีการจัดทำเอกสารนโยบายและกระบวนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่เป็นกระบวนการปฏิบัติงานหลักของบริษัทฯ และบริษัทย่อย เพื่อควบคุมความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน แต่ยังไม่พบการประเมินความเสี่ยงอย่างเป็นทางการเพื่อควบคุมความเสี่ยงเหล่านั้น	LOC	Low	บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้จัดทำนโยบายการทำรายการที่เกี่ยวข้อง นโยบายความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และอำนาจอนุมัติดำเนินการเพื่อเสนออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการพิจารณา และติดตามการทำธุรกรรมของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวได้ ปฏิบัติตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ ก่อนการทำรายการ ทั้งนี้บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะดำเนินการรวมเรื่องนี้เพื่อประเมินความเสี่ยงในเรื่องนี้ ในความเสี่ยง	ทางบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้จัดประชุมประเมินความเสี่ยงอย่างเป็นทางการ และแผนการจัดการความเสี่ยงที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้บริษัทฯ และบริษัทย่อยเห็นความสำคัญของการจัดการบริหารความเสี่ยงขององค์กร จึงได้มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายในเป็นผู้จัดอบรมและทำ WORKSHOP เรื่องการบริหารความเสี่ยงเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2562 และมีการรายงานความเสี่ยงให้ AC และ BOD รับทราบทุกไตรมาสเป็นอย่างน้อย	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ วันที่ 15 พฤษภาคม 2562

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
			หัวข้อการปฏิบัติตามกฎ นโยบายต่าง ๆ (Compliance with Related and External Parties)		
เนื่องจากบริษัทฯ มีสาขาย่อยที่เชียงใหม่ และพนักงานหลาย ๆ ท่านทำงานจากภายนอกบริษัท และบริษัทย่อยจึงเลือกการสื่อสารผ่านทางอีเมล เพื่อให้พนักงานทุกคนรับทราบ ซึ่งเป็นช่องทางที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าพนักงานรับทราบและสามารถปฏิบัติตามได้หรือไม่	LOC	Low	<ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้อีเมลเป็นหลักในการสื่อสาร - มีการจัดทำ Communication Board ที่ออฟฟิศสำนักงานใหญ่และสาขาเพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารข้อมูลภายในอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม นอกจากนี้ จัดสร้าง Web Portal ภายในบริษัทฯ และบริษัทย่อย เพื่อใช้เป็นช่องทางในการสื่อสาร - บริษัทฯ และบริษัทย่อยจัดให้มีกิจกรรมผู้บริหารพบปะพนักงานในทุกระดับอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเพื่อให้พนักงานมีความคุ้นเคยและต้องการรับการสื่อสารจากผู้บริหารเพื่อนำไปปฏิบัติอย่างเต็มใจ 	ดำเนินการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2562
บริษัทฯ อยู่ระหว่างดำเนินการจัดให้มีช่องทางการสื่อสารพิเศษหรือช่องทางลับเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กรสามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อฉลหรือทุจริต (whistle-blower hotline) แก่บริษัทฯ ได้อย่างปลอดภัย	LOC	Low	บริษัทฯ ได้จัดทำและประกาศข้อมูล Investor Relationship ไว้บนเว็บไซต์ของบริษัทฯ แก่บุคคลภายนอก และผู้ลงทุน	มีการดำเนินการไว้บนเว็บไซต์ของบริษัทฯ เรียบร้อยแล้ว	แก้ไขแล้ว เสร็จ เมื่อ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2562

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	การดำเนินการของบริษัทฯ	ผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจสอบภายใน	สถานะ
บริษัทฯ มีการกำหนดการรายงานเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันไว้ในนโยบายการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันแล้ว แต่ไม่พบนโยบายการรายงานในกรณีที่เกิดเหตุการณ์หรือสงสัยว่ามีเหตุการณ์ทุจริตอย่างร้ายแรง มีการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือมีการกระทำที่ผิดปกตินอื่น ซึ่งอาจกระทบต่อชื่อเสียงและฐานะการเงินของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ	LOC	Low	บริษัทฯ ได้ทำการปรับปรุงนโยบายให้มีเรื่องของการรายงาน ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์หรือสงสัยว่ามีเหตุการณ์ทุจริตอย่างร้ายแรง มีการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือมีการกระทำที่ผิดปกตินอื่น ซึ่งอาจกระทบต่อชื่อเสียงและฐานะการเงินของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ	มีการปรับปรุงนโยบายการแจ้งเบาะแสและนโยบายการต่อต้านทุจริตแล้ว	แก้ไขแล้ว เสร็จเมื่อ วันที่ 15 พฤษภาคม 2562

สัญลักษณ์ในช่องเหตุที่เกิด

LOC = Lack Of Control Systems (ขาดระบบการควบคุม)

HE = Human Error (พนักงานทำงานผิดพลาด)

สัญลักษณ์ในช่องผลกระทบ

Low = มีผลกระทบน้อยต่อบการเงิน

Medium = มีผลกระทบปานกลางต่อบการเงิน

High = มีผลกระทบค่อนข้างมากต่อบการเงิน

ในที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 2/2562 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2562 และที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 3/2562 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2562 มีมติรับรองผลการดำเนินการแก้ไขตามประเด็นข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน สำหรับการตรวจสอบระบบควบคุมภายในของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ตามรายละเอียดข้างต้น

3. ข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในของบริษัทฯ

บริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอเปเอส จำกัด ผู้สอบบัญชีของบริษัทได้ทำการสอบทานระบบการควบคุมภายในที่สำคัญของบริษัท ซึ่งผู้สอบบัญชีได้มีการตั้งข้อสังเกตสำหรับระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ ในการตรวจสอบบัญชีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 โดยสามารถสรุปประเด็นได้ ดังนี้

ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	คำชี้แจงและการดำเนินการของบริษัท	ผลการตรวจสอบ
1. บริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีการกระตบยอดระหว่างรายละเอียดของรายการประกอบข้อมูลในงบการเงินและจำนวนในงบทดลองอย่างสม่ำเสมอสำหรับบัญชีรายได้รับล่วงหน้าและบัญชีรายได้ ซึ่งส่งผลให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีรายการปรับปรุงทางบัญชีค่อนข้างมาก	บริษัทฯ และบริษัทย่อยควรมีการกระตบยอดระหว่างรายละเอียดของรายการประกอบข้อมูลในงบการเงินและงบทดลอง เป็นประจำทุกรอบของการปิดบัญชีสิ้นเดือน นอกจากนี้ควรจะมีจุดตรวจความแตกต่างจากการกระตบยอด และแก้ไขข้อผิดพลาดทันที เพื่อให้มั่นใจได้ว่าบันทึกการทั้งหมดได้อย่างถูกต้อง โดยปราศจากข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่มีสาระสำคัญ	บริษัทฯ จะทำการกระตบยอดระหว่างรายละเอียดของรายการประกอบข้อมูลในงบการเงินและงบทดลอง เป็นประจำทุกรอบของการปิดบัญชีสิ้นเดือน หากพบว่ามีรายการบัญชีบันทึกผิดพลาด หรือยังไม่ได้บันทึกบัญชีบริษัทฯ จะดำเนินการปรับปรุงรายการบัญชีทันทีก่อนดำเนินการปิดบัญชีสิ้นเดือน	บริษัทฯ ได้ดำเนินการแก้ไขรายการกระตบยอดระหว่างรายละเอียดของรายการประกอบข้อมูลในงบการเงินและงบทดลองในเดือนกรกฎาคม - ตุลาคม ปี 2562 แล้วเสร็จ โดยรายการจากการกระตบยอดได้รับการตรวจสอบ ซึ่งผู้สอบบัญชีไม่พบข้อผิดพลาดใด ๆ
2. ณ สิ้นงวด ผู้บริหารยังไม่มีขั้นตอนในการสอบทานว่าต้นทุนของงานโครงการที่เกิดขึ้นจริงยังเป็นไปตามที่ประมาณการไว้หรือไม่ ทำให้การรับรู้รายได้ อาจเกิดความคลาดเคลื่อน หากต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงและต้นทุนประมาณการมีความแตกต่างกันมาก	บริษัทฯ และบริษัทย่อยควรจัดให้มีขั้นตอนในการสอบทานขึ้นความสำเร็จของงานที่ทำเสร็จอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยทุกไตรมาส ในเรื่องดังต่อไปนี้ 1. สอบทานและแก้ไขต้นทุนของงานโครงการที่ประมาณการไว้ในอดีต ให้สอดคล้องกับต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง 2. พิจารณาความเหมาะสมของการประมาณการต้นทุนของงานโครงการโดยเปรียบเทียบต้นทุนประมาณการที่เหลือ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กับการประมาณการที่ตั้งไว้	ฝ่ายบริหารได้พิจารณาถึงความเหมาะสมในการปรับปรุงประมาณการต้นทุนโครงการโดยบริษัทฯ จะทำการปรับปรุงประมาณการต้นทุนสำหรับโครงการที่ยังไม่ปิดเป็นรายเดือน และรายไตรมาสตามขนาดและความซับซ้อนของงานโครงการตามเนื้อหาของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ซึ่งมีลักษณะงานโครงการแตกต่างกัน โดยทุกครั้งแก้ไขประมาณการต้นทุนจะถูกอนุมัติโดยผู้บริหาร นอกจากนี้ในทุกปีอัตราต้นทุนพนักงานจะถูกปรับให้เหมาะสมโดยผู้ควบคุมงาน เพื่อให้เหมาะสมที่สุด และหากมีโครงการที่มีกำไรขั้นต้นติดลบ จะถูกตรวจสอบโดยผู้ควบคุมงาน และอนุมัติโดยผู้บริหารเพื่อตั้งสำรองการสูญเสีย (loss provision) ในโครงการต่อไป	บริษัทฯ ได้ดำเนินการแก้ไขระบบการประมาณการต้นทุนการให้บริการ จากการตรวจสอบ สำหรับเดือนกรกฎาคม - ตุลาคม ปี 2562 ประมาณการต้นทุนสำหรับโครงการมีการพิจารณาปรับปรุงตามขนาดและความซับซ้อนของโครงการและโครงการที่มีการประมาณการต้นทุนที่ได้รับการอนุมัติจากผู้บริหาร และไม่พบโครงการที่มีกำไรขั้นต้นติดลบ นอกจากนี้บริษัทมีการปรับปรุงอัตราต้นทุนพนักงาน ซึ่งได้รับการอนุมัติจากผู้บริหาร เพื่อให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	คำชี้แจงและการดำเนินการของบริษัท	ผลการตรวจสอบ
<p>3. บริษัทฯ และบริษัทย่อย ยังไม่มีขั้นตอนตรวจสอบข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณรายได้ เช่น การระบุค่าตอบแทนตามสัญญา</p>	<p>บริษัทฯ และบริษัทย่อยควรตรวจสอบข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณรายได้ของงานโครงการที่มีการรับรู้รายได้โดยอ้างอิงตามความสำเร็จของงานที่ทำเสร็จ</p>	<p>บริษัทฯ จะทำการตรวจสอบให้ละเอียดยิ่งขึ้น และเพิ่มขั้นตอนในการตรวจสอบก่อนปิดบัญชี โดยก่อนปิดบัญชีแต่ละเดือนจะดึงรายงานออกมาเพื่อตรวจสอบและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทำรายการปรับปรุงทันทีหากพบสิ่งที่ต้องแก้ไขและปรับปรุงบัญชีที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องก่อนปิดบัญชีสิ้นเดือน</p>	<p>บริษัทฯ ได้ดำเนินการแก้ไขกระบวนการใช้ข้อมูลในการคำนวณรายได้ แล้วเสร็จและไม่พบข้อผิดพลาดใด ๆ</p>
<p>4. บริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีขั้นตอนในการสอบทานค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานที่เหมาะสม โดยมีความแตกต่างระหว่างระบบลงบัญชีเงินเดือน (Payroll register) และบัญชีแยกประเภท (General ledger) ที่ไม่สามารถอธิบายได้เป็นจำนวนมาก</p>	<p>บริษัทฯ และบริษัทย่อยควรมีการกระทบยอดระหว่างระบบลงบัญชีเงินเดือน (Payroll register) และบัญชีแยกประเภท (General ledger) รวมทั้งพิสูจน์ความแตกต่างจากการกระทบยอดและแก้ไขข้อผิดพลาดทันที (ถ้ามี) เพื่อให้เกิดความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน</p>	<p>บริษัทฯ ได้ทำการจับคู่ระหว่างระบบลงบัญชีเงินเดือน (Payroll register) และบัญชีแยกประเภท (General ledger) เพื่อให้เกิดความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน</p>	<p>บริษัทฯ ได้ดำเนินการแก้ไขการกระทบยอดระหว่างระบบลงบัญชีเงินเดือน (Payroll register) และบัญชีแยกประเภท (General ledger) แล้วเสร็จ โดยรายการจากการกระทบยอด เกิดจากการจัดประเภทรายการจากค่าใช้จ่ายเป็นงานระหว่างทำ สำหรับงานที่ยังไม่ส่งมอบ และค่าใช้จ่ายอื่นที่จ่ายนอกเหนือจากระบบลงบัญชีเงินเดือน เช่น ค่าเช่าที่จอดรถ และไม่พบข้อผิดพลาดใด ๆ</p>
<p>5. บริษัทฯ และบริษัทย่อย ตั้งประมาณการการจ่ายค่าตอบแทนพิเศษแก่พนักงาน (Incentive) โดยตั้งสมมติฐานว่าจะจ่ายในอัตราสูงสุด แต่ในทางปฏิบัติจริง พนักงานส่วนใหญ่ไม่ได้รับในอัตราสูงสุด</p>	<p>บริษัทฯ และบริษัทย่อยควรประมาณการการให้ผลตอบแทนพิเศษแก่พนักงานอย่างเหมาะสม โดยบริษัทฯ ควรเปลี่ยนวิธีประมาณการใหม่โดยใช้เหตุการณ์และประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านมาในการประมาณการ เพื่อให้เป็นการประมาณการที่เหมาะสมที่สุด</p>	<p>บริษัทฯ จะดำเนินการพิจารณาอย่างรอบคอบในการตั้งค่าตอบแทนพิเศษค้างจ่ายแก่พนักงานที่มีสิทธิได้รับและแก้ไขนโยบายการจ่ายผลตอบแทนให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง โดยทางบริษัทฯ จะดำเนินการจ่ายค่าตอบแทนพิเศษแก่พนักงานภายใน 1 เดือนหลังปิดไตรมาส หากบริษัทฯ พบว่าประมาณการค้างจ่ายและการจ่ายจริงมีความแตกต่างกัน ทางบริษัทฯ จะหาสาเหตุและทำการปรับปรุงบัญชีทันทีที่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ</p>	<p>บริษัทฯ ได้ดำเนินการแก้ไขการจ่ายค่าตอบแทนพิเศษแก่พนักงาน (Incentive) แล้วเสร็จ ผู้สอบบัญชีพบความแตกต่างระหว่างค่าตอบแทนพิเศษค้างจ่ายและค่าตอบแทนพิเศษที่จ่ายจริงสำหรับเดือนกรกฎาคม ปี 2562 จำนวน 766 บาทซึ่งได้รับการปรับปรุงในเดือนกันยายน ปี 2562 นอกจากนี้ บริษัทฯ ไม่มีการตั้งค่าตอบแทนพิเศษค้างจ่ายสำหรับเดือนสิงหาคมและกันยายน ปี 2562 ทั้งนี้ ค่าตอบแทนพิเศษค้างจ่ายสำหรับเดือนตุลาคม ปี 2562 ยังไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนพิเศษแก่พนักงาน</p> <p>สำหรับบริษัทย่อย ผู้สอบบัญชีไม่พบความแตกต่างระหว่างค่าตอบแทนพิเศษค้างจ่ายและค่าตอบแทนพิเศษที่จ่ายจริงสำหรับเดือนกรกฎาคมและเดือนกันยายน ปี</p>

ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	คำชี้แจงและการดำเนินการของบริษัท	ผลการตรวจสอบ
			2562 นอกจากนี้ บริษัทย่อยไม่มีการตั้งค่าตอบแทนพิเศษต่างจ่ายสำหรับเดือนสิงหาคมและเดือนตุลาคม ปี 2562
6. ในอดีต บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทำการรับรู้รายได้ตามขั้นความสำเร็จของงานที่ทำเสร็จของโครงการใหญ่ โดยไม่มีการรับรู้รายได้แยกตาม โครงการย่อย	บริษัทฯ ควรเปลี่ยนแปลงขั้นตอนในการรับรู้รายได้ของโครงการที่มีโครงการย่อย ซึ่งสามารถแยกกันได้อย่างชัดเจน โดยให้มีการรับรู้ตามแต่ละโครงการย่อย	บริษัทฯ จะแบ่งประเภทงานของสัญญาของโครงการใหญ่ ออกเป็นโครงการย่อย ๆ และทำการประมาณการต้นทุนของแต่ละโครงการย่อยตามความต้องการของลูกค้า (ระบุใน Change Request Form) ที่ได้รับซึ่งจะทำให้การประมาณการถูกต้องมากขึ้นเนื่องจากได้รับข้อมูลครบถ้วน (ก่อนเริ่มงานจริง)	บริษัทฯ ได้ดำเนินการแก้ไขระบบการรับรู้รายได้ของโครงการที่มีโครงการย่อยแล้วเสร็จ และไม่พบข้อผิดพลาดใด ๆ
7. บริษัทฯ และบริษัทย่อยยังไม่มีกระบวนการสอบทานรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของบริษัทฯ อย่างสม่ำเสมอ	บริษัทฯ และบริษัทย่อย ควรดำเนินการสอบทานรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่ในการสอบทานดังกล่าว ไม่ควรเป็นบุคคลเดียวกันกับผู้ที่มีหน้าที่ในการเพิ่มหรือลดสิทธิเข้าใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการแบ่งแยกหน้าที่ที่ดี	บริษัทฯ ได้ทำการสอบทานรายชื่อพนักงานในระบบ I-TIME อย่างน้อยปีละ 2 ครั้งตั้งแต่กรกฎาคม ปี 2562 เป็นต้นไป โดยหากมีการแก้ไข จะดูแลจัดการโดยหัวหน้าฝ่ายทรัพยากรบุคคลหลังจากได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	บริษัทฯ ได้ดำเนินการแก้ไขกระบวนการสอบทานรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์แล้วเสร็จ และไม่พบข้อผิดพลาดใด ๆ
8. บริษัทฯ และบริษัทย่อย ยังไม่มีนโยบายหรือกระบวนการเพื่อให้พนักงานทุกคนมีการตั้งรหัสผ่านในการเข้าถึงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	บริษัทฯ และบริษัทย่อย ควรมีนโยบายหรือกระบวนการเพื่อให้พนักงานทุกคนมีการตั้งรหัสผ่านในการเข้าถึงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	บริษัทฯ ได้จัดทำนโยบาย และทำการสุ่มตรวจจากพนักงานให้มีการตั้งรหัสผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทุกไตรมาส โดยจะตรวจรหัสผ่านเข้าคอมพิวเตอร์และตรวจระบบหน้าจอปิดอัตโนมัติหลังจากไม่มีกิจกรรมใด ๆ กับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	บริษัทฯ ได้ดำเนินการแก้ไขแล้วเสร็จ และไม่พบข้อผิดพลาดใด ๆ
9. บริษัทฯ และบริษัทย่อยยังไม่มีกรการตั้งค่าการป้องกันการเข้าถึงเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม	บริษัทฯ และบริษัทย่อยควรมีการตั้งค่าการป้องกันการเข้าถึงเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม	บริษัทฯ ได้พัฒนาระบบในการตรวจหาเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมและป้องกันไม่ให้พนักงานเข้าถึง ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ปี 2562	บริษัทฯ ได้ดำเนินการแก้ไขแล้วเสร็จ และไม่พบข้อผิดพลาดใด ๆ

บริษัทฯ ได้ดำเนินการในการแก้ไขตามข้อสังเกตผู้สอบบัญชีตามรายละเอียดข้างต้นครบถ้วนแล้ว โดยในที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบบริษัท ไอแอนดีไอ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 3/2562 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2562 ได้มีมติรับรองผลการดำเนินการแก้ไขตามประเด็นข้อสังเกตของผู้สอบบัญชี ตามรายละเอียดข้างต้น

4. หัวหน้างานตรวจสอบภายในและหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทฯ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ว่าจ้างหน่วยงานภายนอก คือ บริษัท ไรซ์ คอนซัลติ้ง จำกัด ในการตรวจสอบระบบควบคุมภายในของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ตั้งแต่ปี 2561 และบริษัท ไรซ์ คอนซัลติ้ง จำกัด ได้มอบหมายให้ นาย นันทชัย ศิริพันธ์ ทำหน้าที่เป็นหัวหน้างานตรวจสอบภายใน โดยคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานตรวจสอบภายในมีรายละเอียด ดังนี้

ผู้ตรวจสอบภายใน	:	บริษัท ไรซ์ คอนซัลติ้ง จำกัด นาย นันทชัย ศิริพันธ์
คุณสมบัติทางการศึกษา	:	ปริญญาโท เทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปริญญาตรี วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประสบการณ์การทำงาน	:	2558 - ปัจจุบัน Audit Manager / Executive Consultant, บริษัท ไรซ์ คอนซัลติ้ง จำกัด 2554 - 2558 IT Manager, บริษัท ฟาติมา อาร์.บี.ดี 2552 - 2554 Senior Network Engineer, บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) 2550 - 2552 Senior Security Engineer, บริษัท เอ็นเตอร์ไพรส์ซิสเต็ม จำกัด 2546 - 2550 Network and System Engineer, บริษัท ซายลोजิก เซอร์วิส จำกัด
การฝึกอบรม	:	Instructor of CPIAT Training course by THEIIA CIA Training Course CISA , CISSP Training Course QMS, ISMS Lead Auditor Training Course Certificate ISO9001 , ISO/IEC27001 Training Course Effective Internal Control for Success IPO by SET